

Ondersteuningsstructuur ICBS Wormerwieken

Hoofdstuk 1: Ouders als educatief partner

Samenwerken

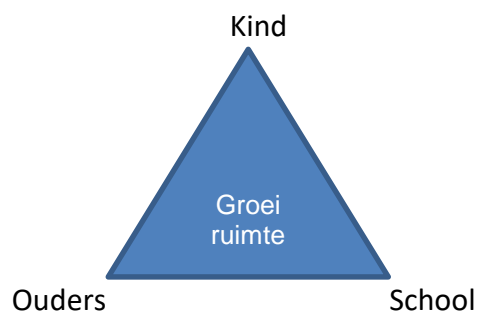
Educatief partnerschap is een model waarmee wij als school samen met de ouders de onderlinge relatie vormgeven en versterken. Het model gaat ervan uit dat school en ouders gelijkwaardige partners zijn in de educatie, de opvoeding en het onderwijs, zij het dat de eindverantwoordelijkheden van ouders en professionals verschillen. Het gaat om partners die inzien dat ze een gezamenlijk belang hebben, namelijk optimale voorwaarden creëren voor de ontwikkeling en het leren van kinderen, thuis en op school. Samen kunnen ze meer bereiken dan ieder voor zich afzonderlijk.

Betrokkenheid

Wormerwieken streeft naar betrokkenheid die zich kan uiten in meeleven, meehelpen, meedenken en meebeslissen. In de praktijk zijn in die wederzijdse betrokkenheid drie lijnen te onderscheiden:

- betrokkenheid van ouders bij hun kind als leerling;
- betrokkenheid van ouders bij de groep/klas of de school;
- betrokkenheid van de school bij de ouders c.q. de thuissituatie.

Als het gaat om betrokkenheid dan zien wij het kind als onlosmakelijk verbonden met zijn omgeving.

ICBS WormerWieken gaat ervan uit dat elk van de drie partijen zijn eigen achtergrond, context en expertise heeft. Naarmate het kind ouder wordt, gaat het kind zelf meer meedenken en meebeslissen. We streven naar zoveel mogelijk eigenaarschap van de

leerling. Hoe beter de communicatie en hoe meer overlap tussen deze contexten, hoe beter het is voor de ontwikkeling van het kind.

Educatief partnerschap en Wederzijds respect

Binnen het educatief partnerschap zijn ouders en school gelijkwaardig en heeft ieder respect voor de expertise en rol van de ander. Als leerkracht respecteer je de ouderlijke kennis van de ouder betreffende het kind. Als ouder respecteer je de onderwijskundige expertise van de leerkracht. Als het respect wederzijds is, kan samen in gesprek over de ontwikkeling van het kind en verwachtingen van, en naar elkaar, elkaar uitspreken. Vanuit wederzijds respect kun je samen zorgen voor de optimale ontwikkeling van het kind.

Educatief partnerschap en Communicatie

De school stelt zich als doel zo helder mogelijk te communiceren over het ondersteuningssysteem en andere ontwikkelingen hiervan binnen de context van de school, bijvoorbeeld passend onderwijs.

De school informeert de ouders over de onderwijsbehoeften en leervorderingen van hun kind. Binnen het delen van informatie verwachten wij een actieve rol van ouders, om te kunnen zorgen voor optimale afstemming en hiermee een constructieve samenwerking te kunnen realiseren. Wij verwachten dat ouders de school ondersteunen in woord en daad naar het kind toe. Als ouders kent u uw kind het beste en kunt u de school informeren over de sterke punten van uw kind en kunt u aangeven waarbij uw kind hulp nodig heeft. Wij zien externe instanties als belangrijke partner om de ontwikkeling van leerlingen optimaal te stimuleren.

Educatief partnerschap gaat uit van gelijkwaardigheid en dat is binnen communicatie terug te zien in het benutten van elkaars expertise.

We streven ernaar om jaarlijks naar opvattingen, verwachtingen en bevindingen van alle ouders over het onderwijs te vragen. Het doel hiervan is het vormen en aanscherpen van ons beleid.

Educatief partnerschap en De rol van het kind

Zaken als capaciteiten en ontwikkelpunten, werkhouding, concentratie, motivatie, taakbesef spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van elk kind en in zijn of haar leerproces. Wij streven er als school naar het kind zelf verantwoordelijkheid te laten nemen voor zijn eigen leerproces. In de onderbouw zal de leerkracht vaker met een plan van aanpak komen.

Naarmate het kind ouder wordt, neemt de eigen verantwoordelijkheid van het kind toe. In gesprek met de leerling zal vastgesteld worden wat zijn/haar doelen zijn (cognitief én sociaal emotioneel) en vanuit welke sterke kanten deze bereikt kunnen worden. Wat is een eerste stap? Welke middelen, materialen en ondersteuning heb je hierbij nodig? In samenspraak met het kind zullen zijn/ haar doelen vastgesteld en geëvalueerd worden. Doordat aan kinderen gevraagd wordt welke doelen zij nastreven en hoe ze deze doelen denken te bereiken, krijgen kinderen zicht op hun eigen onderwijsbehoeften. Leerkrachten krijgen zo steeds meer een begeleidende en coachende rol in plaats van leidend.

In iedere klas is deze werkwijze zichtbaar: in het persoonlijke portfolio van ieder kind, in de missie en visie van de groep, de groepsafspraken en op de resultatenmuur. Het systeem Continuous Improvement biedt ons handreikingen bij deze wijze van opbrengstgericht werken. Uiteraard gaan we daarbij uit van hoge, maar wel haalbare verwachtingen.

Hoofdstuk 2: De leerlingondersteuning

De leerlingondersteuning is een onderdeel van de gehele kwaliteitszorg binnen onze school. De leerkracht is in eerste instantie verantwoordelijk voor de vorderingen en het welbevinden van de leerlingen die aan zijn of haar zorg zijn toevertrouwd.

De intern begeleider coördineert de leerlingondersteuning op schoolniveau en bewaakt de doorgaande onderwijskundige en pedagogische lijn, op school- groeps- en individueel leerling niveau. De intern begeleider houdt overzicht op de ontwikkelingen van de leerlingen en ondersteunt de leerkracht middels coaching bij het bieden van het meest passende onderwijs. De leerkrachten informeren de interne begeleider tijdens het proces over de ontwikkeling van de kinderen en waar nodig geeft de intern begeleider adviezen. Ook kan nader onderzoek nodig zijn. De interne begeleider neemt dan een pedagogisch didactisch onderzoek af op school of verwijst door naar het Breed Ondersteuningsteam (zie niveau 4). In een aantal gevallen onderhoudt de interne begeleider ook contacten met ouders.

Niveau 1: Ondersteuning op groepsniveau

Het gaat hierbij om de dagelijkse gang van zaken waarin de leerkracht de centrale rol speelt. De leerkracht reageert met zijn/haar onderwijsaanbod op de signalen in de groep. De extra begeleiding voor deze leerlingen biedt de leerkracht in de basisgroep. Drie keer per jaar wordt de voortgang van de gehele groep met de intern begeleider besproken gericht op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Leidraad hierbij is het groepsoverzicht. De vierde groepsbespreking vindt plaats tussen de huidige leerkracht en de nieuwe leerkracht bij de overgang naar de volgende groep. De intern begeleider houdt zicht op een goede overdracht van leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften.

Niveau 2: Extra ondersteuning in de groep

De leerkracht zorgt voor extra ondersteuning voor leerlingen die dat nodig hebben. De leerlingen worden, in overleg met de intern begeleider, geplaatst in de subgroep. Het gaat hierbij om structurele hulp voor leerlingen die moeite hebben met het bereiken van de minimale doelen of voor leerlingen die op een hoger niveau mogen worden aangesproken. Het kan ook zijn dat aanpassingen nodig zijn op het gebied van werkhouding, organisatie en planning.

Ouders worden bij ondersteuning op niveau 1 en 2 middels de reguliere oudergesprekken op de hoogte gehouden betreffende de vorderingen van de leerling. De leerkracht nodigt ouders tussentijds uit indien hij/zij twijfels heeft over de voortgang van de leerling of wanneer de leerkracht grote veranderingen in de ontwikkeling van het kind ziet.

Niveau 3: Speciale ondersteuning

Als ondersteuning zoals genoemd bij niveau 2 onvoldoende resultaat oplevert, wordt de leerling besproken in het Klein Ondersteuningsteam. De betreffende leerkracht, de directeur en de internbegeleider zijn lid van het Klein Ondersteuningsteam. Er wordt samen bekeken of wij voldoende weten om het kind verder te begeleiden en welke aanpak of extra ondersteuning voor het kind nodig is. Dit kan leiden tot:

- Afspraken maken over een andere manier van hulp bieden in de klas;
- Het nader onderzoeken van de problematiek van de leerling;

- Observaties in de klas;
- Het aanpassen van het leerprogramma of de leertijd voor de leerling;

Als ouders bent u van de bespreking van uw kind in het Klein Ondersteuningsteam op de hoogte. De leerkracht neemt uw visie mee in deze bespreking. Na afloop wordt u, binnen 5 werkdagen, van de uitkomsten van deze bespreking op de hoogte gesteld. We proberen aan te geven wat u kunt doen en welke mogelijkheden de school heeft.

Niveau 4: Externe betrokkenen

Als bovengenoemde stappen onvoldoende resultaat opleveren wordt de leerling besproken in het Breed Ondersteuningsteam. In het Breed Ondersteuningsteam zijn, naast de directie en de intern begeleider en leerkracht, ook op afroep en op basis van de vraag die wij als school hebben, vertegenwoordigers van buiten de school aanwezig. Aan kunnen schuiven: een orthopedagoog, de schoolmaatschappelijk werker, de collegiale consultant uit het Speciaal Basis Onderwijs en/of de jeugdverpleegkundige. Samen proberen we in beeld te krijgen wat de onderwijsbehoeften van het kind zijn en op welke manier we aan de onderwijsbehoeften tegemoet kunnen komen.

Het Breed Ondersteuningsteam formuleert een advies, voorbeelden hiervan zijn:

- Een observatie in de klas door externe deskundigen om de leerkracht handelingsadviezen te geven;
- Aanvullend onderzoek om de onderwijsbehoeften te verhelderen (bijvoorbeeld een psychologisch onderzoek);
- Verwijzing naar een externe instantie, bijvoorbeeld wanneer het sociaal-emotionele problematiek betreft.

Voor bespreking in het Breed Ondersteuningsteam, voor onderzoeken en/of opvragen van gegevens moeten de ouders vooraf schriftelijk toestemming geven. De school mag in het kader van de wet op de privacy niet zonder toestemming van ouders gegevens met derden uitwisselen. Indien mogelijk worden ouders uitgenodigd in het Breed Ondersteuningsteam. Een kind die besproken is, kan op initiatief van de leerkracht of de intern begeleider nogmaals besproken worden op het moment dat er vragen zijn over de ontwikkeling of wanneer de school zich handelingsverlegen voelt.

Niveau 5: Externe ondersteuning

Mocht blijken dat ondanks alle inspanningen de school onvoldoende aan de onderwijsbehoeften van de leerling kan voldoen, dan wordt in samenspraak met ouders en de leden van het Breed Ondersteuningsteam, een arrangement aangevraagd. Uitgangspunt hierbij is wat een kind nodig heeft om zich beter te ontwikkelen. De extra ondersteuning die nodig is, moet de kracht van kinderen (en ouders en betrokken onderwijsprofessionals) versterken. Dit arrangeren van ondersteuning op maat, doet de school handelingsgericht en samen met ouders. Een ondersteuningsvraag kan divers zijn. Die kan gaan over ontwikkelen en leren, werkhouding, fysieke en medische kenmerken, sociaal emotionele ontwikkeling en gedrag of de thuissituatie.

Extra ondersteuning wordt onder de regie van de basisschool georganiseerd. Er worden afspraken gemaakt over de bekostiging en de duur van het arrangement. Het kan zijn dat een arrangement wordt uitgevoerd binnen het speciaal basisonderwijs. Het kan ook zijn dat

er bij de vormgeving van een arrangement wordt samengewerkt met het speciaal (basis)onderwijs, het samenwerkingsverband of de jeugdhulpverlening.

Hoofdstuk 3: Passend onderwijs

In het onderwijs zijn we volop bezig met de ontwikkeling van passend onderwijs. Per 1 augustus 2014 is de Wet op Passend Onderwijs van kracht gegaan. Passend onderwijs moet bijdragen aan een succesvolle schoolloopbaan voor alle kinderen en jongeren tot 23 jaar. Voor alle leerlingen van Agora-scholen zien we volwaardig burgerschap als einddoel. We streven na dat kinderen, ongeacht kleur, etnische afkomst, geslacht of beperking mee kunnen doen in de samenleving. (Zie schoolgids Agora op onze website.)

Het samenwerkingsverband waar Agora onder valt, omvat 11 schoolbesturen, 58 basisscholen en 3 scholen voor speciaal onderwijs. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor passend onderwijs aan alle leerlingen in hun samenwerkingsverband en hebben "zorgplicht". (Zie: www.swvpozaanstreek.nl.) Dit impliceert dat we de komende jaren met elkaar voor de uitdaging staan om alle aangemelde leerlingen toe te laten en hen een daadwerkelijk passend onderwijsaanbod aan te bieden, of dit te organiseren op lokaal of regionaal niveau.

In het schoolontwikkelingsprofiel staat voor Wormerwieken beschreven wat de mogelijkheden, grenzen en de ontwikkelingsrichting is ten aanzien van passend onderwijs. (Zie: www.wormerwieken.nl) Er wordt jaarlijks bekeken hoe onze leerlingpopulatie is, of ons beleid nog passend is, welke kwaliteiten en specialisaties er al in huis zijn en hoe we deze optimaal kunnen benutten. Ontwikkelpunten worden gekoppeld aan jaardoelen.

Onze visie op passend onderwijs:

Wij vinden dat elk kind unieke talenten bezit die ontwikkeld kunnen worden. Die kans tot ontwikkeling willen wij bieden. We bekijken we per leerling of we de leerling passend onderwijs kunnen bieden. Indien er leerlingen met een zeer specifieke onderwijsbehoefte worden aangemeld, volgt een bespreking in het Breed Ondersteuningsteam. Als team moeten we steeds afwegen of:

- Wij als school tegemoet kunnen komen aan de onderwijsbehoefte van de leerling;
- De voorzieningen in orde zijn;
- Er voldoende middelen zijn om de leerling te ondersteunen;
- De groep het aan kan;
- De leerling ontwikkelingsmogelijkheden heeft en vooruitgang laat zien in zijn ontwikkeling;
- Er interactie met klasgenoten mogelijk is;
- Andere leerlingen er niet onder lijden;
- Er voldoende hulp en/of begeleiding van specialisten geboden kan worden als daar behoefte aan is. Deze specialisten kunnen intern (leesonderwijs, gedrag, handelingsgericht werken, sociaal emotionele ontwikkeling) en extern geraadpleegd worden;
- De veiligheid voor de leerling en voor de groep is gegarandeerd.

Grenzen aan onze ondersteuning

We spreken van de grens aan onze ondersteuning als een kind gedrag vertoont:

- Dat frequent storend en niet te corrigeren is;
- Dat een stagnerend effect binnen het leerproces in de groep heeft;
- Dat een gevaar is voor zichzelf en/of anderen.

En/of als een kind:

-Een werkhouding heeft, die niet leidt tot een mate van zelfstandig werken met een eigen aangepast programma en/of met een volledig eigen programma op het eigen leerniveau; geen ontwikkeling laat zien binnen de eigen mogelijkheden;

-Geen enkele mate van welbevinden op school laat zien. We denken daarbij bijvoorbeeld aan faalangst, ongemotiveerdheid, laag zelfbeeld;

Er is sprake van een continue weging van een of meer criteria bij het kijken of wij nog kunnen voldoen aan de onderwijsbehoeften van het kind. Soms zal het echter om één criterium gaan als er sprake is van extremiteit.

Hoofdstuk 4: De 1-zorgroute

De 1-zorgroute is een model waarin handelings- en opbrengstgericht werken met groepsplannen vanuit het ontwikkelperspectief van elke leerling centraal staat. De 1-zorgroute past helemaal in Passend onderwijs en de Zorgplicht.

Bij de hoofdvakgebieden (technisch lezen, begrijpend lezen, rekenen en spelling) werken wij met groepsplannen. Ieder kind wordt in het groepsplan opgenomen, volgens de in dit hoofdstuk beschreven indeling. Wij gaan ervan uit dat ieder kind recht heeft op ondersteuning van de leerkracht.

Wij stemmen het onderwijs zoveel mogelijk af op onze leerlingen en daarbij is het onze taak te kijken naar de onderwijsbehoeften: wat heeft een kind de komende periode nodig en hoe gaan we dat bereiken? Bij het formuleren van de onderwijsbehoeften is er naast de didactische ontwikkeling oog voor de sociaal emotionele ontwikkeling van het kind. Het realiseren van hoge opbrengsten, volgens de mogelijkheden van het kind, is pas mogelijk als het kind goed gedijt. De verschillende onderwijsbehoeften van leerlingen bundel je door subgroepen te vormen. Op basis van onderwijsbehoeften ontwerpt de leerkracht het onderwijsaanbod voor de basisgroep, de subgroepen en soms individuele leerlingen.

De samenstelling van een subgroep

De subgroep is een clustering van een aantal leerlingen met als doel dat het werken met meerdere niveaugroepen in de groep haalbaar blijft en leerlingen van én met elkaar kunnen leren. Groepsoverstijgend werken is hierbij een optie. De subgroepen worden door de leerkracht samengesteld en met de intern begeleider doorgesproken. De leerkracht en intern begeleider bespreken in de planningsgesprekken en de groepsbesprekingen samen de aanpak en de organisatie van het groepsplan.

Bij het bieden van onderwijs gebruiken we de volgende indeling:

-25% van de kinderen in de groep volgt het verdiepte arrangement (subgroep +): korte instructie, minder inoefentijd, complexe toepassingsopgaven, meervoudig strategiegebruik, meer autonomie (eigenaarschap). Leerlingen uit de subgroep + nemen niet altijd deel aan de volledige instructie en verwerking.

-50% van de kinderen in de groep volgt het basisarrangement (basisgroep): algemene onderwijsbehoeften, passend bij de mogelijkheden van de populatie. De basisgroep volgt de aangeboden leerstof uit het desbetreffende leerjaar en streven naar ruimvoldoende tot goede beheersing van de lesstof.

-15% van de kinderen in de groep volgt het intensieve arrangement (subgroep -): meer instructie, meer leer- en inoefentijd, concrete opdrachten, enkelvoudig strategiegebruik, minder autonomie. De leerlingen uit een subgroep- nemen ook deel aan de instructie van de basisgroep maar krijgen daarnaast extra instructie en begeleiding. De minimumdoelen van de methode worden nagestreefd.

-10% van de kinderen volgt het zeer intensieve arrangement (ontwikkelingsperspectief): Het gaat om kinderen die herhaaldelijk en langdurig onvoldoende respons op de instructie laten zien. Doorgaans wordt het zeer intensieve arrangement ingezet vanaf groep 5.

We volgen het principe van respons op instructie: als een leerling naar verwachting presteert: gaan we door met wat we deden. Uitgangspunt is: als de leerling voldoende groei doormaakt in zijn vaardigheidsontwikkeling, zit het met de dieper liggende lagen wel goed. Na groep 4 wisselen nog maar weinig leerlingen van arrangement.

Om de 1-zorgroute goed gestalte te geven is het van belang dat wij de leerlingen stimuleren tot zelfstandig werken. De tijd die hierdoor vrijkomt, wordt gebruikt om de leerlingen uit de subgroepen extra te begeleiden. De school heeft de afgelopen jaren veel ingezet op het implementeren en borgen van het zelfstandig werken en de afspraken daaromtrent. In de klas is dit zichtbaar door de inrichting van het lokaal in groepjes, het planbord met bijvoorbeeld weektaken en het stappenplan zelfstandig werken.

Vorderingen van de individuele leerling

Door het schooljaar heen worden de kinderen getoetst met behulp van toetsen uit de methodes. Daarnaast worden de kinderen tweemaal per jaar getoetst (in januari en juni) middels het CITO leerlingvolgsysteem. Doel is de ontwikkeling van de leerling in kaart te brengen en te volgen via objectieve criteria van landelijk genormeerde toetsen.

Op deze manier volgen we de cognitieve ontwikkeling van de kinderen tijdens hun hele basisschoolloopbaan. Daarnaast hebben we een leerlingvolgsysteem op sociaal emotioneel gebied: KanVAS. Met behulp van een registratiesysteem houden we zicht op aspecten als werkhouding, gedrag en welbevinden. Het doel daarbij is de kinderen te volgen in hun totale ontwikkeling om waar nodig actie te kunnen ondernemen.

De resultaten van de hierboven genoemde toetsen gebruiken wij om na te gaan welke effecten het geboden onderwijs heeft gehad én wat er de komende periode voor het kind en/of de groep van belang is. We stellen ambitieuze doelen voor onszelf en met/voor de leerlingen.

Wij informeren ouders over de resultaten van uw kind uit de leerlingvolgsystemen. Via de website wordt de inspectiekaart (met de resultaten van de school) gepubliceerd.

Binnen de kwaliteitszorg is het belangrijk om na te gaan wat de resultaten zijn van ons onderwijs: dit doen wij volgens het "plan, do, study, act" principe. Dit krijgt onder andere vorm door structureel twee keer per jaar een trendanalyse te bespreken. De nadruk hierbij ligt op uitbouwen van wat goed gaat en het initiëren van verbeterpunten. Verder werken wij met datateamvergaderingen: de leerkrachten spreken samen over trends die blijken uit observaties en registraties. Trends, waaruit ontwikkelpunten kunnen voortvloeien, kunnen per groep verschillen.

Wij volgen de vorderingen van de leerlingen, de groepen en de school ook op andere manieren, namelijk:

- Via observaties en gesprekken met leerlingen, waardoor zicht op het proces ontstaat;
- Door feedback te geven op het geleverde werk;
- Met methodegebonden toetsen.

Vorderingen van de groep

De leerkracht is de eerst verantwoordelijke om zicht op de ontwikkeling van het kind te hebben en bij te sturen indien nodig. De intern begeleider heeft hierbij een coachende rol en houdt zicht op het beleid van de school.

- Door de groepsplannen zowel product- als procesgericht te evalueren krijgen de leerkracht en de intern begeleider zicht op de ontwikkelingen van de individuele leerling en de groep als geheel;
- Middels trendanalyses volgen wij de resultaten van de groep gedurende de basisschoolperiode;
- De overdracht: alle leerlingen worden aan het einde van het schooljaar besproken door de "huidige" en de "nieuwe" leerkracht(en) in aanwezigheid van de intern begeleider. De verwachting naar de leerkracht is de ingezette lijn direct aan het begin van het jaar vervolgen;
- Planningsgesprekken: we starten het schooljaar met planningsgesprekken. Een lid van de directie en de intern begeleider bespreken samen met de leerkracht waar de prioriteiten en de doelen voor de groep en de subgroepen liggen. Centraal staat de vraag wat er nodig is om de gestelde doelen te bereiken. In februari vindt nogmaals een planningsgesprek ter evaluatie plaats. Wederom worden dan prioriteiten en doelen vastgesteld voor de volgende periode;
- Groepsbesprekingen: de ontwikkeling van de groep en leerlingen binnen de subgroepen wordt twee keer per jaar (rond november en april) besproken in de groepsbespreking met leerkracht en de intern begeleider. Bekeken wordt wat er nodig is om een optimale ontwikkeling voor alle leerlingen binnen de subgroepen te realiseren.

Ontwikkelingsperspectief

In onze school worden leerlingen gewaardeerd naar eigen kunnen. Er is daarom aandacht voor de individuele leerling. Heeft uw kind een leerachterstand (van meer dan een half jaar gedurende drie toetsmomenten), dan bieden wij dit kind onderwijs met speciaal ontwikkelde leerstof op eigen niveau. Voordat speciale hulp geboden kan worden, is het nodig eerst het probleem goed in kaart te brengen en te bepalen welk aspect het eerst aangepakt dient te worden. In samenwerking met u als ouders wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Bij de evaluatie, die twee keer per jaar plaatsvindt, wordt u als ouders, en waar mogelijk het kind, betrokken.

De interne begeleider volgt dit proces nauwkeurig en ondersteunt de leerkracht bij het zorgen voor passende instructie en werk dat in de klas behandeld en gemaakt kan worden. De opzet is dat de leerkracht in de klas extra hulp biedt aan het kind. Dat kan zijn door wat extra uitleg of extra oefenmomenten. Ook kan een bepaalde manier van aanpak of een speciale leerstrategie uitkomst bieden. Het kan bijvoorbeeld zijn dat een leerling in groep 5 rekest op het niveau van groep 4, terwijl de andere vakken met de klas meegedaan worden.

Als een kind heel goed presteert en een voorsprong heeft van meer dan een half jaar, dan kan het nodig zijn dit kind meer uitdaging te bieden op bepaalde gebieden. Ook dan wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld. In een enkel geval kan besloten worden een jaar te versnellen. Dit alles gebeurt in overleg met het Breed Ondersteuningsteam en de ouders. De criteria en de te nemen stappen zijn in het meerbegaafdenbeleidsplan vastgelegd. (Zie website.)

De methodes die wij gebruiken zijn geschikt voor het werken in drie niveaugroepen: de reguliere basisstof, materiaal en input voor het geven van extra instructie maar ook voor voor verdieping en/of compacten van de leerroute. (Zie hoofdstuk/paragraaf: De samenstelling van een subgroep.)

We beschikken over materialen en leermiddelen die bedoeld zijn om extra uitdaging te bieden passend bij deze specifieke onderwijsbehoefte. Denk bijvoorbeeld aan: educatieve spellen, computerprogramma's en werkboeken met verdiepend opdrachten.

Op het gebied van taal bieden wij Engels voor groep 4 t/m 6 en Frans voor groep 7 en 8. Voor inzichtelijk sterke kinderen vormen de schaaklessen die wij bieden vanaf groep 5 een uitdaging. De intern begeleider volgt dit proces en helpt waar nodig met het vinden van de juiste aanpak. Als school hebben wij criteria opgesteld om een kind te laten deelnemen aan dit verdiepende arrangement.

Hoofdstuk 5: Onderwijsinhoudelijk

Doubleren

Uitgangspunt van het huidige onderwijssysteem en de 1-zorgroute is dat kinderen een ononderbroken ontwikkeling volgen en dat de leerkracht in staat is om lesstof aan te passen aan het niveau van het kind. Doublure (blijven zitten) komt hierdoor slechts incidenteel voor. Mochten er gegronde redenen zijn (als kinderen zich onvoldoende ontwikkeld hebben door bijvoorbeeld sociaal emotionele problematiek) bestaat de mogelijkheid om te doubleren. Uitgangspunt om te kiezen voor doublure is dat wij inschatten dat het kind na de doublure genoeg bagage heeft om tot en met groep 8 zijn of haar schoolloopbaan probleemloos zou moeten kunnen voortzetten. Ook kan een doublure het kan het kind meer zelfvertrouwen en rust geven. Bovendien kan het werken met een aangepast programma (ontwikkelingsperspectief) soms nog te veel van het kind vergen. Als het werken met een aangepast programma voorkomen kan worden door een doublure is dat soms voor de leerling de beste oplossing.

In mei vinden de doublurebesprekingen plaats. Als ouders wordt u, ten minste, vanaf februari in dit proces betrokken.

Bij doublure hanteren we een aantal criteria:

- Er moet sprake zijn van een ontwikkelings- of leerachterstand van meer dan een half jaar;
- Het kind moet gebaat zijn bij een langere schoolperiode;
- Er wordt rekening gehouden met lichamelijke, emotionele en sociale factoren;
- Broertjes en zusjes komen zo mogelijk niet bij elkaar in de klas door doublures;
- Een kind kan in zijn schoolloopbaan één keer verlengen of doubleren, mits anders besloten in het Breed Ondersteuningsteam;

- Uiteraard is het streven samen met de ouders tot een besluit te komen. Uiteindelijk is het de school die beslist over een dubblure. De school bepaalt als onderwijsprofessional zelf in welke groep een leerling het beste onderwijs gegeven kan worden.

Groepsindeling

We proberen de groepen zorgvuldig in te delen, zodat we de kinderen zo optimaal mogelijk kunnen begeleiden. Bij de groepsindeling proberen we, indien mogelijk, het volgende na te streven:

- De aantallen in de groepen worden zo evenredig mogelijk verdeeld;
- Evenredige verdeling van leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften en leerlingen met gedragsmoeilijkheden;
- Zoveel mogelijk hanteren wij het jaargroepen systeem (we kunnen combinatiegroepen in de toekomst echter niet uitsluiten);
- De kinderen krijgen, in principe, per week niet meer dan 2 gezichten (eindverantwoordelijke leerkrachten) voor de klas (bij vervanging en het geven van de gymles niet altijd mogelijk);
- Broertjes, zusjes en tweelingen plaatsen we bij voorkeur niet bij elkaar;
- Een evenredige verdeling van jongens en meisjes.

Rond februari/maart begint de schoolleiding met de voorbereiding van het volgend schooljaar. Er worden plannen gemaakt voor de groepsindeling. Daarbij is het belangrijk dat de continuïteit in de ontwikkeling van onze leerlingen gewaarborgd wordt. We proberen grote veranderingen te vermijden, maar dat is niet altijd mogelijk. De behoeften van de groep staan centraal in dit proces.

In juni wordt de groepsindeling bekend gemaakt aan de ouders. Tijdens het wisseluur, wat kort daarna volgt, maken de kinderen kennis met de nieuwe leerkracht(en).

Omgaan met dyslexie

Met goed lees- en spellingonderwijs kunnen bij een groot deel van de leerlingen lees- en spellingproblemen voorkomen worden. Bij het realiseren van goed onderwijs zijn een aantal aspecten van belang.

De leerkracht:

- Biedt een stimulerende leeromgeving;
- Werkt in een doorgaande lijn;
- Gebruikt het directe instructiemodel;
- Is doelgericht, maakt het doel concreet en heeft hoge, realistische verwachtingen;
- Kent de methode en heeft inzicht in leerstoflijnen en ontwikkelingslijnen van leerlingen;
- Maakt effectief gebruik van de methode en roostert voldoende leertijd in;
- Kan omgaan met verschillen tussen leerlingen en differentieert met subgroepen;
- Werkt doelgericht vanuit dagelijkse observaties, signaleringen en analyses: laat deze van invloed zijn op didactisch handelen en onderwijsactiviteiten;
- Analyseert en interpreteert toetsgegevens en trekt daaruit conclusies voor het volgende groepsplan;

-Bewaakt het proces van eigen didactisch handelen: wat ga ik vandaag doen? Wat is het doel? Wat wil ik bereiken? Heb ik gedaan wat ik van plan was? Heb ik mijn doelen bereikt? Waardoor kwam dat?

- Heeft inzicht in kindkenmerken en omgevingskenmerken die lees- en spellingontwikkeling van een leerling beïnvloeden en kan zo aan meer specifieke onderwijsbehoeften tegemoet komen;

-Maakt gebruik van de kaart "specifieke onderwijsbehoeften" in het portfolio van de leerling.

Wij volgen het landelijke protocol "Leesproblemen en dyslexie". Als school hebben wij een signalerende taak. Dyslexie is een leerstoornis en kan niet verholpen worden. De hierboven genoemde aspecten zullen niet toereikend zijn voor een kind met dyslexie: er zijn specifiekere aanpassingen nodig, gericht op het kind en zijn of haar lees- en of spellingsvaardigheden. Dyslexie kan alleen vastgesteld worden door externe instanties. De basisschool vervult de rol van poortwachter in het kader van de regeling "In zake vergoede diagnostiek en behandeling voor leerlingen met ernstige, enkelvoudige dyslexie in het primair onderwijs". Deze regeling verloopt via de gemeente.

Kinderen die niet in aanmerking komen voor de vergoedingsregeling maar bij wie wel duidelijke signalen zijn die wij duiden als ernstige lees- en/of spellingsproblemen, bieden wij de aanpassingen die noodzakelijk zijn. We volgen hierbij de eerder beschreven ondersteuningsniveaus. (Zie bladzijde 3 en 4.)

Met bepaalde leerstrategieën kan het kind zo goed mogelijk ondersteund worden. In een enkel geval kan ook speciale programmatuur het kind helpen met dyslexie om te gaan. In de kleuterbouw besteden we aandacht aan de leesvoorwaarden en aan de taalontwikkeling. In de onderbouw werken we met extra leertijd voor kinderen die moeilijk tot lezen komen. In de bovenbouw blijven we werken aan de leesvaardigheid nemen we compenserende en dispenserende maatregelen. Belangrijk blijft natuurlijk ook te letten op het welbevinden van kinderen met dyslexie.

(Zie www.wormerwieken.nl voor een uitgebreide weergave van het dyslexieprotocol.)